

Rada
Unii Europejskiej

Bruksela, 1 czerwca 2021 r.
(OR. en)

9361/21

Międzyinstytucjonalny numer
referencyjny:
2021/0131 (NLE)

CCG 29

WNIOSEK

Od: Sekretarz generalna Komisji Europejskiej (podpisała dyrektor Martine DEPREZ)

Data otrzymania: 31 maja 2021 r.

Do: Jeppe TRANHOLM-MIKKELSEN, sekretarz generalny Rady Unii Europejskiej

Nr dok. Kom.: COM(2021) 268 final

Dotyczy: Wniosek dotyczący DECYZJI RADY w sprawie stanowiska, które ma być zajęte w imieniu Unii Europejskiej w odniesieniu do planowanej decyzji uczestników Porozumienia w sprawie oficjalnie wspieranych kredytów eksportowych

Delegacje otrzymują w załączeniu dokument COM(2021) 268 final.

Zał.: COM(2021) 268 final

Bruksela, dnia 31.5.2021 r.
COM(2021) 268 final

2021/0131 (NLE)

Wniosek

DECYZJA RADY

w sprawie stanowiska, które ma być zajęte w imieniu Unii Europejskiej w odniesieniu do planowanej decyzji uczestników Porozumienia w sprawie oficjalnie wspieranych kredytów eksportowych

UZASADNIENIE

1. PRZEDMIOT WNIOSKU

Niniejszy wniosek dotyczy decyzji ustalającej stanowisko, które ma być zajęte w imieniu Unii Europejskiej przez Komisję w kontekście Porozumienia w sprawie oficjalnie wspieranych kredytów eksportowych („Porozumienie”) w odniesieniu do planowanej decyzji w sprawie zmiany postanowień Porozumienia dotyczących stóp procentowych. Przepisy te określają minimalne stopy referencyjne oprocentowania rynkowego („stopy CIRR”), które mają zastosowanie do oficjalnego wsparcia finansowego dla kredytów eksportowych. Planowana decyzja zharmonizowałaby praktyki stosowane przez sygnatariuszy Porozumienia i zapewniłaby warunki odzwierciedlające praktyki stosowane na prywatnych rynkach finansowych.

2. KONTEKST WNIOSKU

2.1. Porozumienie w sprawie oficjalnie wspieranych kredytów eksportowych

Porozumienie jest „dżentelmeńską umową” między UE, USA, Kanadą, Japonią, Koreą, Norwegią, Szwajcarią, Australią, Nową Zelandią i Turcją, która ma na celu stworzenie ram dla uporządkowanego korzystania z oficjalnie wspieranych kredytów eksportowych. W praktyce oznacza to ustanowienie równych warunków działania (w ramach których konkurencja opiera się na cenie i jakości wywożonych towarów i usług, a nie na oferowanych warunkach finansowych), przy jednoczesnym działaniu na rzecz eliminacji subsydiów i zakłóceń w handlu związanych z oficjalnie wspieranymi kredytami eksportowymi. Porozumienie weszło w życie w kwietniu 1978 r. na czas nieokreślony i chociaż otrzymuje wsparcie administracyjne Sekretariatu OECD, nie jest aktem prawnym OECD¹.

Porozumienie jest regularnie aktualizowane, aby uwzględnić zmiany zachodzące na rynkach finansowych i w zakresie polityki, mające wpływ na udzielanie oficjalnie wspieranych kredytów eksportowych. Porozumienie zostało przetransponowane i, co za tym idzie, uznane za prawnie wiążące w UE, rozporządzeniem Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) nr 1233/2011^{2 3}. Zmiany warunków Porozumienia są włączane do prawa UE w drodze aktów delegowanych zgodnie z art. 2 wymienionego rozporządzenia.

2.2. Uczestnicy Porozumienia w sprawie oficjalnie wspieranych kredytów eksportowych

Komisja Europejska reprezentuje Unię na posiedzeniach uczestników Porozumienia („uczestnicy”), jak również w pisemnych procedurach podejmowania decyzji przez uczestników Porozumienia. Decyzje w sprawie wszystkich zmian Porozumienia podejmowane są w drodze konsensusu. Stanowisko Unii jest przyjmowane przez Radę i omawiane przez państwa członkowskie na forum grupy roboczej Rady ds. kredytów eksportowych⁴.

¹ W rozumieniu art. 5 Konwencji OECD.

² Rozporządzenie Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) nr 1233/2011 z dnia 16 listopada 2011 r. w sprawie zastosowania niektórych wytycznych w dziedzinie oficjalnie wspieranych kredytów eksportowych oraz uchylające decyzje Rady 2001/76/WE i 2001/77/WE (Dz.U. L 326 z 8.12.2011, s. 45).

³ W przeszłości wcześniejsze wersje Porozumienia były już transponowane do prawa UE w drodze decyzji Rady.

⁴ Decyzja Rady w sprawie ustanowienia Grupy ds. Koordynacji Polityki w zakresie Ubezpieczeń Kredytów, Poręczeń i Kredytów Finansowych (Dz.U. 66 z 27.10.1960, s. 1339).

Zgodnie z art. 63 lit. a) „[u]czestnicy dokonują okresowego przeglądu systemu ustalania stóp CIRR, aby upewnić się, że zgłaszane stopy odzwierciedlają aktualne warunki rynkowe i służą osiągnięciu celów będących podstawą ustanowienia tych stóp. Przeglądy takie dotyczą również marży dodawanej przy ich stosowaniu”.

2.3. Planowany akt uczestników Porozumienia w sprawie oficjalnie wspieranych kredytów eksportowych

Od początku 2014 r. trwa przegląd systemu stóp CIRR. Stopy CIRR to stałe minimalne stopy procentowe, które mogą być oferowane w ramach umowy o finansowaniu wywozu ze wsparciem publicznym. Stopy CIRR są ustalane dla poszczególnych walut krajów będących uczestnikami Porozumienia. Na 127. posiedzeniu uczestników w czerwcu 2014 r. uczestnicy zlecieli Ekspertom Technicznym wspierającym Uczestników („TEP”) dokonanie przeglądu reguł dotyczących stóp CIRR określonych w Porozumieniu.

Reforma stóp CIRR stanowiłaby kompleksową reformę obejmującą aspekty operacyjne (np. zasady takie jak utrzymywanie i ustalanie stóp procentowych), a także aspekty strukturalne (np. stopy bazowe, marże i dopłaty). Celem reformy stóp CIRR jest harmonizacja stosowanych przez uczestników praktyk kredytowych oraz zbliżenie stóp CIRR do stóp rynkowych. Planowane przepisy dotyczące stóp CIRR miałyby zastosowanie do wszystkich transakcji, z wyjątkiem transakcji objętych uzgodnieniem sektorowym dotyczącym statków oraz uzgodnieniem sektorowym dotyczącym cywilnych statków powietrznych.

Na 141. posiedzeniu uczestników w czerwcu 2019 r. przewodniczący TEP przedstawił projekt wniosku przewodniczącego w sprawie reformy stóp CIRR, służącego znalezieniu równowagi między rozbieżnymi interesami i stanowiskami wyrażonymi w trakcie prac technicznych. Projekt wniosku przewodniczącego spotkał się z szerokim ogólnym poparciem uczestników, chociaż kilka mniej istotnych kwestii nadal wymaga rozstrzygnięcia. Na listopadowym posiedzeniu uczestników w ubiegłym roku poglądy uczestników były zbieżne. Uczestnicy Porozumienia mają przyjąć decyzję w sprawie projektu wniosku kompromisowego w drodze procedury pisemnej.

3. STANOWISKO, JAKIE MA BYĆ ZAJĘTE W IMIENIU UNII

Porozumienie WTO w sprawie subsydiów i środków wyrównawczych („porozumienie SCM”) przewiduje w treści przykładowej listy subsydiów wywozowych wyłączenie Porozumienia, pod warunkiem że praktyka kredytów wywozowych zgodna z postanowieniami Porozumienia nie jest uznawana za subsydlum wywozowe zakazane porozumieniem SCM. Oznacza to, że jeżeli członek WTO jest stroną Porozumienia, a jego praktyka kredytów wywozowych jest zgodna z Porozumieniem lub jeżeli w praktyce członek WTO stosuje praktyki w zakresie stóp procentowych zgodne z postanowieniami Porozumienia, to ta praktyka kredytów wywozowych nie jest uznawana za subsydlum wywozowe. Nadaje to szczególne znaczenie postanowieniom Porozumienia dotyczącym stóp procentowych.

Przepisy dotyczące stóp CIRR od dłuższego czasu pozostają niezmienione i wymagają kompleksowej reformy. Finansowanie handlu ma coraz większe znaczenie przy podejmowaniu decyzji dotyczących zaopatrzenia w handlu światowym, co doprowadziło do tego, że na prywatnych rynkach finansowych oferuje się szeroką gamę produktów finansowych i struktur umownych. Aby zapewnić zgodność, należy okresowo dostosowywać postanowienia Porozumienia dotyczące stóp procentowych do zmieniających się praktyk rynkowych. Porozumienie ogranicza się do określenia ogólnych zasad udzielania wspieranych przez rząd kredytów o stałym oprocentowaniu i koncentruje się na aspektach strukturalnych. Z uwagi na to, że państwa członkowskie stosują stopy CIRR w większym stopniu niż

większość innych uczestników, oraz w celu zharmonizowania praktyk w UE, państwa członkowskie nieformalnie uzgodniły zbiór zasad obejmujących aspekty operacyjne systemu stóp CIRR jako uzupełnienie postanowień Porozumienia. Oprócz Porozumienia i nieformalnych wytycznych UE większość państw członkowskich przyjęła krajowe przepisy dotyczące stóp CIRR.

Planowana decyzja w sprawie reformy stóp CIRR przewidywałaby bardziej szczegółową i kompleksową aktualizację ZAŁĄCZNIKA XVI do Porozumienia. Środki te obejmowałyby zarówno koszty poniesione przez kredytodawcę przed podpisaniem umowy eksportowej przez nabywcę (np. zasady dotyczące minimalnych opłat pobieranych za oferowanie i ustalanie stopy procentowej), jak i zasady obliczania stopy procentowej, która odpowiada rentowności obligacji skarbowych powiększonej o marżę pokrywającą pozostałe koszty finansowania. Dzięki włączeniu elementów, które mają wpływ na koszty finansowania, reforma stóp CIRR ma służyć zwiększeniu spójności warunków oferowanych przez agencje kredytów eksportowych, a tym samym zapewnieniu uczestnikom Porozumienia równych warunków działania. W ten sposób reforma ograniczyłaby państwom członkowskim UE możliwość dostosowania przepisów dotyczących stóp CIRR na szczeblu krajowym do szczególnych potrzeb przemysłu krajowego. Przewiduje się dwuletni okres przejściowy, aby dać agencjom kredytów eksportowych oferującym kredyty bezpośrednie czas na dostosowanie się do nowych wytycznych.

Podsumowując, planowana decyzja w sprawie reformy stóp CIRR obejmuje przepisy dotyczące zarówno aspektów operacyjnych, jak i strukturalnych, które zapewniłyby większą spójność polityki i wyrównałyby warunki działania uczestników. W związku z tym zaleca się, aby stanowisko Unii polegało na poparciu planowanej decyzji uczestników Porozumienia w drodze procedury pisemnej w celu przyjęcia nowych wytycznych w sprawie stóp CIRR.

4. PODSTAWA PRAWNA

4.1. Proceduralna podstawa prawna

4.1.1. Zasady

Art. 218 ust. 9 Traktatu o funkcjonowaniu Unii Europejskiej (TFUE) określa tryb przyjmowania decyzji ustalających „stanowiska, które mają być zajęte w imieniu Unii w ramach organu utworzonego przez umowę, gdy organ ten ma przyjąć akty mające skutki prawne, z wyjątkiem aktów uzupełniających lub zmieniających ramy instytucjonalne umowy”.

Pojęcie „akty mające skutki prawne” obejmuje akty, które mają skutki prawne na mocy przepisów prawa międzynarodowego dotyczących danego organu. Obejmuje ono ponadto instrumenty, które nie są wiążące na mocy prawa międzynarodowego, ale mogą „w sposób decydujący wywrzeć wpływ na treść przepisów przyjętych przez prawodawcę Unii”⁵.

4.1.2. Zastosowanie w niniejszej sprawie

Planowany akt może w sposób decydujący wywrzeć wpływ na treść przepisów UE, a mianowicie rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) nr 1233/2011 z dnia 16 listopada 2011 r. w sprawie zastosowania niektórych wytycznych w dziedzinie oficjalnie wspieranych kredytów eksportowych oraz uchylającego decyzje Rady 2001/76/WE i 2001/77/WE. Wynika to z faktu, iż art. 2 przedmiotowego rozporządzenia stanowi, że

⁵ Wyrok Trybunału Sprawiedliwości z dnia 7 października 2014 r., C-399/12 Niemcy/Rada, ECLI:EU:C:2014:2258, pkt 61–64.

„Komisja przyjmuje akty delegowane zgodnie z art. 3 w celu zmiany załącznika II w wyniku poprawek do wytycznych, uzgodnionych przez uczestników Porozumienia”.

W związku tym proceduralną podstawą prawną proponowanej decyzji jest art. 218 ust. 9 TFUE.

4.2. Materialna podstawa prawna

4.2.1. Zasady

Materialna podstawa prawna decyzji przyjętej w trybie art. 218 ust. 9 TFUE jest uzależniona głównie od celu i treści planowanego aktu, którego dotyczy stanowisko, jakie ma być zajęte w imieniu Unii. Jeżeli planowany akt ma dwojaki cel lub dwa elementy składowe, a jeden z tych celów lub elementów da się określić jako główny, zaś drugi ma jedynie poboczny charakter, decyzja przyjęta w trybie art. 218 ust. 9 TFUE musi mieć jedną materialną podstawę prawną, a mianowicie podstawę, której wymaga główny lub dominujący cel lub element składowy.

4.2.2. Zastosowanie w niniejszej sprawie

Główny cel i treść planowanego aktu odnoszą się do kredytów eksportowych, co wchodzi w zakres wspólnej polityki handlowej. Materialną podstawą prawną proponowanej decyzji jest w związku z tym art. 207 TFUE.

4.3. Podsumowanie

Podstawą prawną proponowanej decyzji powinien być art. 207 ust. 4 akapit pierwszy TFUE w związku z art. 218 ust. 9 TFUE.

Wniosek

DECYZJA RADY

w sprawie stanowiska, które ma być zajęte w imieniu Unii Europejskiej w odniesieniu do planowanej decyzji uczestników Porozumienia w sprawie oficjalnie wspieranych kredytów eksportowych

RADA UNII EUROPEJSKIEJ,

uwzględniając Traktat o funkcjonowaniu Unii Europejskiej, w szczególności jego art. 207 ust. 4 akapit pierwszy w związku z art. 218 ust. 9,

uwzględniając wniosek Komisji Europejskiej,

a także mając na uwadze, co następuje:

- (1) Wytyczne zawarte w Porozumieniu w sprawie oficjalnie wspieranych kredytów eksportowych („Porozumienie”) zostały transponowane rozporządzeniem Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) nr 1233/2011⁶ i – co za tym idzie – stały się prawnie wiążące w UE.
- (2) Zgodnie z art. 63 Porozumienia uczestnicy Porozumienia („uczestnicy”) powinni dokonywać okresowego przeglądu systemu ustalania stóp referencyjnych oprocentowania rynkowego („stopy CIRR”), aby zgłaszane stopy odzwierciedlały aktualne warunki rynkowe i służyły osiągnięciu celów będących podstawą ustanowienia tych stóp. Przeglądy takie powinny dotyczyć również marży dodawanej przy ich stosowaniu.
- (3) Uczestnicy mają podjąć w drodze procedury pisemnej decyzję dotyczącą planowanej decyzji w sprawie zmiany postanowień Porozumienia dotyczących stóp CIRR.
- (4) Planowana decyzja w sprawie zmiany przepisów dotyczących stóp CIRR powinna zapewnić większą spójność polityki i zharmonizować praktyki kredytowe, wyrównując tym samym warunki działania uczestników. Ponadto powinna ona zbliżyć stałe stopy procentowe oferowane w ramach transakcji oficjalnie wspieranych kredytów eksportowych do stóp rynkowych i zapewnić ich lepsze dostosowanie do warunków oferowanych na prywatnym rynku finansowym. Dwuletni okres przejściowy powinien dać agencjom kredytów eksportowych czas na przyjęcie nowych wytycznych i poinformowanie o nich.
- (5) Należy ustalić stanowisko, jakie ma zostać zajęte w imieniu Unii w drodze procedury pisemnej przez uczestników Porozumienia, ponieważ, zgodnie z art. 2 rozporządzenia (UE) nr 1233/2011, planowana decyzja może wyrzucić decydujący wpływ na treść prawa Unii,

⁶ Rozporządzenie Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) nr 1233/2011 z dnia 16 listopada 2011 r. w sprawie zastosowania niektórych wytycznych w dziedzinie oficjalnie wspieranych kredytów eksportowych oraz uchylające decyzje Rady 2001/76/WE i 2001/77/WE (Dz.U. L 326 z 8.12.2011, s. 45) („rozporządzenie (UE) nr 1233/2011”).

PRZYJMUJE NINIEJSZĄ DECYZJĘ:

Artykuł 1

Stanowisko, jakie ma być zajęte w imieniu Unii w drodze procedury pisemnej przez uczestników Porozumienia w sprawie oficjalnie wspieranych kredytów eksportowych w odniesieniu do planowanej decyzji w sprawie zmiany postanowień dotyczących stóp CIRR, opiera się na załączniku do niniejszej decyzji.

Artykuł 2

Niniejsza decyzja skierowana jest do Komisji.

Sporządzono w Brukseli dnia [...] r.

*W imieniu Rady
Przewodniczący*